

Posudek DP Michaely Lužické Oronymie Džbánu, Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny

Z DP práce Michaely Lužické je patrné zaujetí pro onomastiku a zájem, který během studia diplomantka této jazykovědné disciplíně věnovala. Jako téma si nakonec zvolila oronymii tří méně známých sousedících geomorfologických celků ve středních Čechách – Džbánu, Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny.

Autorka svůj oronymický výzkum zasazuje do velmi širokého kontextu. Vedle uvedení do onomastiky jako vědní disciplíny a stručných dějin české toponomastiky podává také důkladnou charakteristiku zkoumané lokality z hlediska geografického, zoologického, botanického a historického. Cennou součástí práce jsou i kartografické a fotografické přílohy. Samotná jazyková analýza zahrnuje více než 300 jmen terénních útvarů.

Heslový výklad jednotlivých oronym má promyšlenou strukturu, vychází z dobré znalosti pramenů i odborné literatury a je podložen i vlastním terénním výzkumem. To autorce umožňuje zaujmout při výkladech kompetentní stanovisko a v naprosté většině případů zvolit i to nejpravděpodobnější řešení. Ocenit se sluší i jistou zdrženlivost a střízlivost při výkladech málo jasných názvů jako Chruč, Damil, Dojka, Šamor, Píň aj., kde se autorka nesnaží najít etymologii za každou cenu a opatrně se staví k hypotetickým výkladům objevujícím se v literatuře či místní tradici. Standardním a opět důkladným způsobem je pak provedeno shrnutí slovtvorné a sémanticko-motivační analýzy názvů.

Připomínky se týkají jen jednotlivostí:

- 1) Jméno *Brdce* bych spíše než jako pl. od *Brdec* (méně časté deminutivum od sekundárního maskulina *Brd*) chápal jako sg. deminutivum od *Brdo* (i ve shodě s citací Profouse uvedenou na s. 123). Jinak je také třeba formulovat vztah mezi podobami *Čihadlo* a *Čihátko*. Nejde tu o odsunutí sufixu *-dlo*; sufix *-tko* je původně deminutivem předchozího (*-dlko* > *-dko* > *-tko*).
- 2) Obezřetně je třeba přistupovat k některým Machkovým výkladům a raději si etymologii ověřovat i jinde. Např. slovo *chlum* se dnes téměř bezvýhradně bere jako přejetí z germ. **χulma-*, nikoli jako slovo „praeevropské“.
- 3) Trochu rušivě působí v práci některé formulace – příliš popularizační (např. *Prosazení onomastiky mezi ostatními lingvistickými disciplínami připomíná příběh o Popelce*, s. 4; *V celé lokalitě se nachází pouze jedno jediné velké město*, s. 30) či poněkud neobratné (*Každopádně přinesl přímý terénní výzkum pozitivní závěry...*, s. 16; *Ani Křivoklátsku se nevyhnulo objevení člověkem doby kamenné*, s. 26). V práci najdeme i několik chyb v interpunkci (jen na s. 8 jsou dvě přebývající čárky), ale celkově lze hodnotit formální úroveň práce jako dobrou.

Závěrem lze konstatovat, že svou důkladností a fundovaným zpracováním práce Michaely Lužické zcela splňuje požadavky kladené na DP a že je výborným podkladem pro obhajobu.

Hodnocení: *vyhovuje*

PhDr. Jiří Rejzek, Ph.D.

